

Dušan Kozák: "Iná zvukovost' (nového kódu autenticity)"

Oponentský posudek k habilitační práci Mgr. Art. Dušana Kozáka

Oponent: Doc. Mgr. Jakub Kudláč, Ph. D.

Dušan Kozák patří nesporně k velice zkušeným zvukařům. Má za sebou rozsáhlé dílo v oblasti rozhlasové tvorby, filmové dílo je sice co do rozsahu menší, zato však jeho filmografie vyniká silnou koherencí. Poměrně zřetelně se v ní rýsuje orientace na sociální témata a tvoří ji směs dokumentů, či z dokumentárních postupů těžících hraných filmů. Vyhýbá se zbytečné, náhražkové, vycpávkové či jinak plytké produkci. Jsou to silné intimní příběhy s hloubkou a přesahem.

Dušan Kozák předkládá k habilitaci dílo velice zralé a kvalitní. Rád bych vyzdvihнул, že předložené filmy představují tři hlavní kinematografické "druhy" - fikční, dokumentární a animovaný, a je zjevné, že všechny tyto žánry ovládá jak na technicky profesionální úrovni, tak i po stránce dramaturgické a výrazové.

Dramaturgie hraného (Deti) i dokumentárního filmu (Tak ďaleko tak blízko) vykazuje uvědomělou aplikaci konceptu „nezatížit film zvukem“, ale naopak střídme a skromně podpořit autenticitu celkového estetického účinu, která je pro tento typ filmu nesmírně důležitá. Divácká ochota vcit'ovat se do křehkých problémů je zde podpořena mírností (evokující snad úpřímnost), jež stojí v opozici vůči vysoce stylizovaným trendům mainstreamové zvukové tvorby. V tomto střídém zvukovém univerzu získává na významu čas, který plyne pomalu jako základ, který poskytuje dějům perspektivu s velkou hloubkou ostrosti. Tvorba zvukové stopy v takovém minimalistickém režimu je náročná a od tvůrce vyžaduje značnou sebekázeň a důslednost v konzistenci zvukového provedení.

Dále bych rád upozornil na práci s kontrastem a barvou zvuku, která vystupuje zejména ve filmu Děti, kde pomáhá filmu vytvářet přesvědčivý rytmus (například kontrast větrného exteriéru vůči hřejivému útulnému vnitřku). Dušan Kozák zde osvědčuje veliký cit pro barevnou vyváženost a rytmus tak působí nenásilně, aniž by ztrácel na razanci.

S ohledem na předložené práce konstatuji, že Dušan Kozák je zvukovým mistrem ovládajícím komplexní problematiku filmového zvuku, a zároveň je schopen pracovat velice efektivně a vynalézavě i ve zvukově minimalistickém stylu filmů Jara Vojteka. Autenticita, kterou tento tvůrčí tandem dosahuje, je nezanedbatelnou přidanou hodnotou. A proto, uvědomujíc si soustředěnost Kozákovy zkušenosti, jsem přesvědčen že jeho pedagogické působení je nepochybně přínosem a proto práci doporučuji k obhajobě.